

MODALITĂȚI DE DETERMINARE A RATEI INFLAȚIEI

Nivelul inflației dintr-o economie poate fi determinat utilizând următoarele metode:

I. Pornind de la calculul Indecelui General al Prețurilor ce calculează valoarea exprimată în prețurile pieței, a aceiași cantități de bunuri și servicii (PIB), în două perioade distincte.

$$Ip = \frac{\sum Q \times P_1}{\sum Q \times P_0}, \text{ unde}$$

Q – cantitatea de bunuri și servicii luată în calcul

P0 – nivelul general al prețurilor dintr-o perioadă de referință, de regulă din anul anterior

P1 - nivelul general al prețurilor din perioada actuală

Rata inflației se determină astfel:

$$Ri = (Ip - 1) \times 100$$

Exemplu:

Să presupunem că PIB creat într-o economie este constituit din trei categorii de bunuri finale ale căror prețuri au evoluat conform tabelului:

Categoria	Cantitatea	Prețul unitar	
		t0	t1
A	15.000	40	70
B	3.000	20	25
C	400	10	12

Să se determine rata inflației.

1. Se calculează Indicele General al Prețurilor

$$Ip = \frac{(15.000 \times 70) + (3.000 \times 25) + (400 \times 12)}{(15.000 \times 40) + (3.000 \times 20) + (400 \times 10)} = \frac{1.129.800}{664.000} = 1,7015$$

2. Se determină Rata inflației

$$Ri = (Ip - 1) \times 100 = (1,7015 - 1) \times 100 = \underline{70,15\%}$$

II. Pornind de la rata medie lunară a inflației(rata medie lunară de creștere a prețurilor).

Etape:

1. Se determină Indicele General al Prețurilor

$$IP = (1 + r_{mi})^n \text{ unde}$$

r_m -rata medie lunară a inflației

n – numărul de luni

2. Se determină Rata inflației

$$Ri = (Ip - 1) \times 100$$

Exemplu:

Dacă în lunile ianuarie, februarie și martie rata medie lunară a inflației a fost de 8%, atunci rata inflației pe primele trei luni a anului a fost:

a. 24%, b. 25,97%, c. 26,82%, d. 27%

$$Ip = (1 + 0,08)^3 = 1,08^3 = 1,2597$$

$$Ri = (1,2597 - 1) \times 100 = \underline{25,97\%}$$

III. Rata inflației poate fi determinată prin utilizarea ratei creșterii costului vieții pornind de la structura unui coș de consum

Exemplu:

Dacă rata inflației se apreciază prin rata creșterii costului vieții calculată pe baza unui coș de consum format din alimente cu o pondere de 40% și o rată a creșterii prețurilor de 30%, bunuri industriale, cu o pondere de 35% și un indice de creștere a prețurilor de 120% și servicii, cu o rată a creșterii prețurilor de 14%, să se calculeze rata inflației.

Pentru rezolvarea acestei aplicații recomand utilizarea unui tabel sub această formă:

C	Pondere %	Rata de creștere a prețurilor	Indicele de creștere a prețurilor
Alimente	40% = 0,4	30% = 0,3	130% = 1,3
Bunuri industriale	35% = 0,35	(1,2 - 1) = 0,2 = 20%	120% = 1,2
Servicii	25% = 0,25	14% = 0,14	114% = 1,14
Total	100%		

1. Coșul de consum este considerat un întreg, o bază de calcul reprezentând 100%. Ca urmare, ponderea serviciilor în această structură o determinăm ca diferență între total (100%) și ponderile celor două categorii de bunuri (40%+35%).

2. Este foarte important să lucrăm fie cu rata de creștere, fie cu indicele de creștere. Niciodată cu amândouă simultan. Este de recomandat și transformarea procentelor. Transformăm indicele în rată de creștere a prețurilor pentru bunurile industriale astfel

$$\text{Rata} = (\text{indicele} - 1) = 1,2 - 1 = 0,2$$

Sau indicele în rată, de exemplu pentru bunurile alimentare

$$\text{indicele} = \text{rata} + 1 = 0,2 + 1 = 1,2$$

3. Calculăm rata inflației astfel

$$R_i = 0,4 \times 0,3 + 0,35 \times 0,2 + 0,25 \times 0,14 = 0,12 + 0,07 + 0,035 = 0,225$$

Transformăm în procent $R_i = 0,225 \times 100 = \underline{22,5\%}$

4. Putem determina și indicele general al prețurilor

$$I_p = (0,4 \times 1,3 + 0,35 \times 1,2 + 0,25 \times 1,14) = 1,225$$

$$R_i = (I_p - 1) \times 100 = (1,225 - 1) \times 100 = 22,5\%$$